

1942 г., се извършват и принудителни покръствания и преименувания на цигани мюсюлмани в София. Но както и евреите от старите предели на България, циганите не стават жертва на хитлеристките лагери на смъртта и не са подложени на етнически геноцид каквато е съдбата на много цигани в други съюзни на Германия или окупирани от нея държави. Говорейки за трудността да се изисква от България да депортира своите евреи, германският дипломатически представител Адолф Хайнц Бекерле подчертава особеностите на българския манталитет, който е лишен от “необходимата” за целта идеологическа нагласа спрямо малцинствата, включително и спрямо циганите (Chary 1972: 120, 153-154; Marushiakova, Poppov 1999: 89-93; Марушиакова, Попов 1993: 87-88, 125).

И в двата случая става дума за временни мерки, които могат да бъдат обяснени в конкретните контексти на историческата епоха, но несъмнено противоречат на принципите за недискриминация на малцинствата. Всъщност инцидентният характер на тези действия отново потвърждава липсата на системна и последователна държавна политика спрямо циганите и техните проблеми. От една страна, тази липса се дължи на факта, че циганите не създават социални кризи или етническо напрежение и не формулират ясно и настойчиво свои малцинствени искания. От друга страна, тя може да се обясни с факта, че през визирания период българската държава подчинява всички “вътрешни” аспекти на “националния” въпрос на неговите “външни” аспекти, свързани било с обединението на т. нар. български етнически територии, било с положението на етническите българи, останали в съседните на България държави.

Дискриминацията спрямо циганите не се ограничава само до действия на държавата. Наред с чергарския начин на живот, характерните за циганите синкретизъм или индиферентност към религиозния живот, както и традиционните негативни стереотипи към тях, предпоставят някои дискриминационни действия в рамките на мюсюлманските общности, където съжителстват различни етноси с водеща роля на етническите турци. Според Временните правила за духовно управление на мюсюлманите от 1895 г. циганите мю-